

HÅLLBARHETS- RAPPORT 2022

FÖRORD

Vi är glada över att kunna presentera Elitfotbollens tredje hållbarhetsrapport som berör året 2022. Året har varit händelserikt på olika plan där vi arbetade fram en ny strategi för damelitfotbollen som skall gälla fram till 2027. Många möten med klubbar och andra intressenter, med en gemensam nämnare som ligger som en röd tråd genom hela strategin, en hållbar utveckling.

Världsfotbollen tar väldigt stora kliv och större ekonomiska satsningar ger resultat i länder som tidigare varit marginaliserade. Svensk damelitfotboll har länge stått sig stark sportsligt.

Redan etablerade klubbar som har herrverksamhet på elitnivå satsar på damsidan vilket ställer stora krav på rena damelitklubbar att konkurrera på helt nya villkor. I detta blottas de stora organisatoriska skillnader för att kunna leva upp till de mål som gemensamt har satts upp. Nu, mer än någonsin behöver vi tänka hållbart och skapa förutsättningar för våra föreningar att kunna konkurrera, både nationellt och internationellt.

Vi startade året med att utropa ett manifest som innebär att vi ser fotbollen längre än de 90 minuter som en match spelas. Vi vill värna om hela kedjan, från en förväntansfull flicka eller pojke som ser sin idol spela i landslaget eller för en utländsk klubb till dagen då man bestämmer sig för att avsluta sin aktiva karriär. Oavsett anledningen skall man kunna fortsätta arbeta inom fotbollen eller ha förberett sig för ett liv efter fotbollen. Det är ett viktigt ställningstagande som kräver mycket ansvar. Hållbarhetsarbetet bygger på att vi skall skapa dessa förutsättningar med hjälp av näringslivet.

I den här rapporten belyser vi den utvecklingsresa vi befinner oss i, den strategi som damelitklubbarna tillsammans arbetat fram och de högt uppsatta målen vi har för vår verksamhet. Vi har integrerat domarkåren inom damelitfotbollen då de är en naturlig del av vår verksamhet och det skapar nya möjligheter. Vi satsar tillsammans med Svenska Fotbollförbundet på utvecklingen av talanger och certifieringsverktyg för att hjälpa våra klubbar att fostra kommande stjärnor, både flera och snabbare. Vi tar ett initialt grepp om psykisk hälsa och satsar på att motverka korruption.

På minussidan har vi ett uppsagt kollektivavtal där vi har en bestämd uppfattning om att en strukturförändring krävs för att kunna ta nästa steg i professionaliseringen av damelitfotbollen. Arbetsmarknadens professionella parter hanterar frågan. Här har vi inte lyckats komma i mål vilket innebär att 2023 års säsong startar utan gemensamt avtal.

Arbetet fortgår utan avbrott och över tid vilket är det underbara med utvecklingsarbete, det tar aldrig slut.

Önskar alla en trevlig läsning och ser redan fram emot nästa års rapport.

TOMAS HOSZEK
Generalsekreterare, Elitfotboll Dam

INNEHÅLL

2	Förord	10	Professionell klubb- och spelarutveckling i världsklass	HÅLLBARHETSOMRÅDE 1
3	Innehåll	12	Hållbar ekonomi och professionell organisation	24 Professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet
4	Manifest	14	Kommersiella utvecklingen av damelitfotbollen	26 Intervju: IFK Norrköping
6	Elitfotboll Dam	16	Dubbelklubbarna	28 Intervju: Sadesh Balasingam
7	Styrning	18	Domarna - en central spelare	HÅLLBARHETSOMRÅDE 2
7	Våra medlemsföreningar	19	Intervju: Hanna Svebring	30 Möjliggöra utveckling för tränare, spelare och föreningar
8	Fotbollens organisation	20	Vår hållbarhetsstrategi	32 Intervju: Kirsten van den Ven
9	Svensk fotboll i siffror	23	Materiella aspekter och de globala målen	HÅLLBARHETSOMRÅDE 3
				34 Främja fysisk och psykisk hälsa
				37 Intervju: FC Rosengård
				HÅLLBARHETSOMRÅDE 4
				38 Aktivt motverka korruption
				ÖVRIGT
				40 Frågor att utveckla och bevaka

OM DENNA HÅLLBARHETSRAPPORT

Detta är den tredje hållbarhetsrapporten som Elitfotboll Dam (EFD) släpper. Syftet med hållbarhetsrapporten är att dela med oss av våra resultat, framsteg och strategier inom hållbarhet. Rapporten omfattar hela vår verksamhet och beskriver hur vi arbetar med hållbarhet utifrån ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. All data som rör anställda, spelare och ledare samt miljö är inhämtade manuellt.

Rapporten avser perioden 2022-01-01 till 2022-12-31. Rapporten är framtagen med inspiration från GRI Standards och ÄRL. Processen för insamling av data och nyckeltal fortsätter att utvecklas under kommande år.

Strategi: 10ere | Text: 10ere | Layout: ISP Sport & Marketing | Bilder: Bildbyrå

MANIFEST

FÖR EN DEL ÄR FOTBOLL ETT SPEL I 90 MINUTER MED EN BOLL PÅ EN PLAN. MEN FÖR OSS PÅ EFD ÄR DAMFOTBOLLEN SÅ MYCKET MER. FOTBOLL ÄR LIVET.

Vi vill att fler ser på damfotbollen med helt nya ögon, precis som vi gör. Där vi bygger både individen, klubben och samhället. Där vi skapar möjligheter för kvinnor att vara del av ett större sammanhang, på en resa som kan vara hela livet. På och utanför planen, i klubben, i skolan, hemma och på arbetet.

På planen bygger damfotbollen på teknisk skicklighet, laganda och fair play. Långt från läktarvåld, filmningar och matchfixning. Så som vi vill att fotbollen ska vara.

När slutsignalen ljuder ska damfotbollen vara något som sträcker sig ännu längre. En arena för kvinnor från alla bakgrunder och alla åldrar att samarbeta, utbildas,

utveckla sig själva och få andra att växa. Från knattospelare till proffsen, från tränare till funktionärer, från föräldrar till de i publiken.

Vi vill skapa en fotboll där spelare på alla nivåer får de allra bästa förutsättningarna. Att alla ska våga sikta högt och satsa på en fotbollskarriär, men samtidigt vara rustade för livet efter de aktiva åren. Att de ska vilja vara ambassadörer för sin idrott och fortsätta engagera sig i fotbollen under många år. Det är det vi kallar hållbarhet.

För oss går inte slutsignalen efter 90 minuter. Det är början på en resa som fortsätter hela livet.

ELITFOTBOLL DAM

Elitfotboll Dam (EFD) är en intresse-organisation för de två högsta ligorna inom damfotbollen i Sverige, OBOS Damallsvenskan och Elitettan.

Tillsammans driver EFD och klubbarna frågor som rör damelitfotbollen. Vi arbetar för en professionell klubbutveckling med spelarutveckling i världsklass.

EFD:s uppdrag, beslutat av medlemsföreningarna, är att tillsammans med föreningarna driva damelitfotbollens påverkansarbete samt analysera hur utvecklingen

inom damfotbollen ser ut både nationellt och internationellt. EFD har också som uppdrag att ge verktyg för självhjälp till föreningarna inom områden såsom fotbollsutveckling, marknad, kommunikation och organisation.

Utöver detta företräder EFD klubbarna i olika sammanhang som Svenska Fotbollförbundet (SvFF), Europeiska Fotbollförbundet (UEFA), Internationella Fotbollförbundet (FIFA), Riksidrottsförbundet (RF), Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) och European Club Association (ECA).

STYRNING

EFD leds av en operativ organisation med Generalsekreterare (GS) i spetsen. GS rapporterar till EFD:s styrelse som väljs av årsmötet, dvs av de 28 medlemsklubbarna. Varje klubb inom OBOS Damallsvenskan respektive Elitettan har en röst, vilket innebär totalt 28 röster.

EFD:s styrelseledamöter sitter på mandat över två år och föreslås av en valberedning. EFD:s ordförande har en plats i Svenska Fotbollförbundets styrelse och EFD finns representerat inom de olika kommittéer som Svenska Fotbollförbundets (SvFF) styrelse utser för att utveckla svensk fotboll. Dessa är; Anläggningskommitté, Distrikts- och föreningskommitté, Tävlingskommitté, Tävlingsutvecklingskommitté, Futsal och Beachsoccerkommittén, Säkerhetsgrupp, SvFFs Valberedning och SvFFs Valnämnd.

Utöver det har EFD sex röster inom Svenska Fotbollförbundets "Representantskap" där alla beslut inför kommande verksamhetsår fattas.

Inom EFD finns olika verktyg för styrning. Exempelvis elitlicenskrav och tävlings- och representationsbestämmelser beslutade av SvFF. Det finns även olika riktlinjer kring fotbollsutbildning som vi har att förhålla oss till. EFD har även riktlinjer samt manualer för våra medlemsföreningar när det gäller evenemang- och matchmiljöer där SvFF:s arenakrav finns inkluderade.

VÅRA MEDLEMSFÖRENINGAR

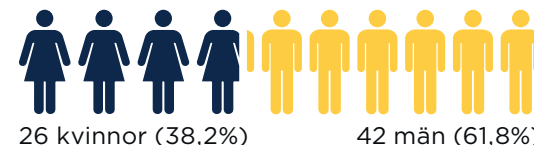
EFD består av de föreningar som deltar i OBOS Damallsvenskan och Elitettan, vilket är 28 medlemsföreningar från Piteå IF DFF i norr till FC Rosengård i söder. Förra året bedrev föreningarna omkring 55 000 aktiviteter och erbjöd tillsammans omkring 800 000 deltagartillfällen.

Under 2022 spelade 14 lag i OBOS Damallsvenskan och 14 lag i Elitettan. Gamla Upsala SK, IFÖ Bromölla IF, Teams TG FF, Bergdalens IK samt RIK Karlskoga (som tog över Moröns plats) var nya i Elitettan inför 2022. AIK och Umeå IK åkte ur OBOS Damallsvenskan 2022 medan Växjö DFF och IF Brommapojkarna tog sig upp från Elitettan till OBOS Damallsvenskan inför säsongen 2023.

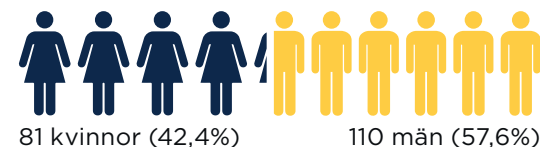
Efter beslut från licensnämnden den 8 december 2022 blev Eskilstuna United DFF nedflyttade till Elitettan och IK Uppsala Fotboll fick därmed ta över den vakanta platsen i OBOS Damallsvenskan.

ANSTÄLLDA, LEDARE OCH SPELARE

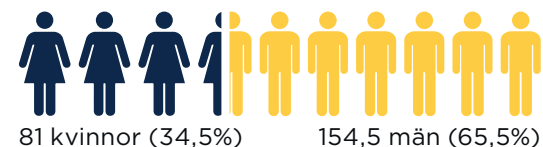
VALBEREDNING

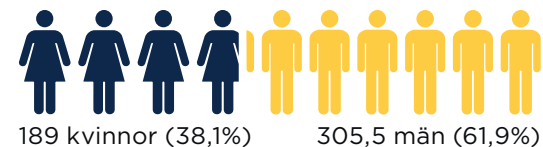
STYRELSE

ANSTÄLLDA

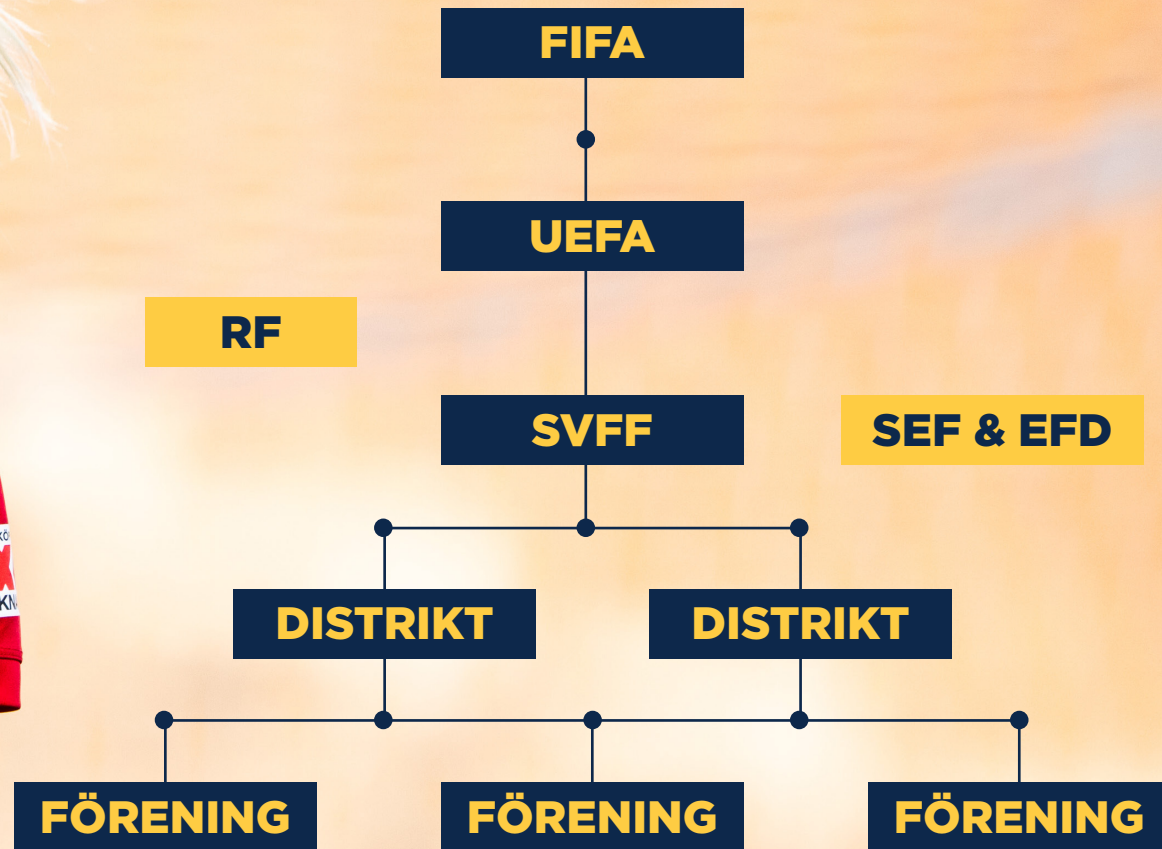
LEDARE

All data är inhämtad manuellt. Datan redovisar inte om de anställda arbetar heltid eller deltid.

FOTBOLLENS ORGANISATION

2909
registrerade
föreningar

1 312 858
aktiva inom
fotbollen
(spelare, ledare, domare)

20%
av alla 11-åriga
flickor i landet
spelar fotboll

Cirka
1 000 000
medlemmar

SVENSK FOTBOLL I SIFFROR

17%
av alla 14-åriga
flickor i landet
spelar fotboll

323 424
registrerade
spelare över 15 år

3 956
seniordomare

350
kvinnliga
seniordomare

PROFESSIONELL
KLUBB- OCH
SPELAR-
UTVECKLING
I VÄRLDSKLASS

NY STRATEGI FRÅN 2023

Under perioden 2021–2023 har vi inom EFD, kansli och klubbar, genomfört ett strategiarbete som mynnade ut i en ny strategi som ska gälla för kommande år. Strategin har också tagits fram med inspel från ett flertal olika aktörer så som idrottsminister, SvFF, SEF, UEFA och andra ligor i Europa.

Vår vision för 2027 är att ha en professionell klubbutveckling med spelarutveckling i världsklass. Detta baserat på ett utgångsläge där de sportsliga framgångarna bygger på att varje klubb har en professionell klubbutveckling och med förmåga att skapa en spelarutveckling i världsklass.

Vi vill vara en förebild inom Europa. Vårt mål är att strategin ska skapa en gemensam ambition och målsättning där klubbarna erbjuder en professionell spelarmiljö där fotbollsspelare når sin fulla potential och där den gemensamma organisationen arbetar tillsammans för en stark och sammanhållen elitklubbsfotboll i Sverige. För att attrahera och behålla

spelare och fortsätta konkurrera i Europa krävs en fortsatt resa för en professionell klubbutveckling och spelarmiljö där fotbollsspelare når sin fulla potential. Ökad professionalisering innebär att vi agerar hållbart, långsiktigt, planerar och genomför aktiviteter som på lång och medellång sikt gör både spelarna, klubbarna och ligorna bättre rustade för framtiden. Professionalisering innebär också klubbarnas och ligans förmåga att etablera en gemensam kraft för att stärka svensk elitfotboll.

Avgörande för ligorna är att vi stärker vår kommersiella förmåga att skapa nya intäktsströmmar i form av ligarättigheter, spelartransfers, sponsorer, partners, publiktillströmning, biljettintäkter och kommersiella samarbeten. Detta är ett arbete för varje enskild klubb och för vår gemensamma organisation i EFD.

Förutsättningen att lyckas bygger utslutande på vår gemensamma förmåga att tillsammans arbeta mot målen.

” Vi har en professionell klubbutveckling med spelarutveckling i världsklass. Genom ökad professionalism och engagerad publik är vi i ett föredöme i Europa.

FÖR ATT NÅ VÅR AMBITION HAR VI FOKUSERAT PÅ TRE MÅLOMRÅDEN:

- 1) **Etablera en attraktiv spelarmiljö**
  - Ligorna och klubbarna erbjuder en professionell spelarmiljö och utveckling, där fotbollsspelare når sin fulla potential
  - OBOS Damallsvenskan bedöms som en professionell liga (UEFA) och 50 procent av spelarna i Elitettan kan leva på sin fotboll
  - Alla spelare i akademilag och representationslag har en individuell spelarutvecklingsplan – för både inom och utanför fotbollen
- 2) **Säkerställa en professionell och hållbar klubbutveckling**
  - Klubbarna har en hållbar och professionell organisation
  - Klubbarna ska dubblera sina intäktsströmmar, inklusive publikintäkter och spelartransfers
  - Topp-5 av ligorna i Europa och topp-3 i Sverige gällande publikantal
- 3) **Stärka den kommersiella utvecklingen av damelitfotbollen**
  - Dubbla värdet av rättigheter och andra intäktsströmmar för ligan

HÅLLBAR EKONOMI OCH PROFESSIONELL ORGANISATION

FINANSIELL ANALYS 2022

Frågor som rör ekonomi är centrala frågor för att bidra till en hållbar damelitfotboll. God ekonomisk styrning är en förutsättning för att våra klubbar ska hålla över tid.

Våra klubbar behöver större investeringar för att fortsätta konkurrera i en global damfotboll som går snabbt framåt. När de stora fotbollsländerna med stark ekonomi som är baserad på herrfotbollen börjar satsa på sina damlag kan de med relativt små medel få stor effekt.

Den snabba utveckling som sker inom damfotbollen gör också att flera av våra klubbar som enbart har damverksamhet är väldigt sårbara, både vad gäller ekonomi och organisation.

Den finansiella informationen kopplat till damverksamheten i de så kallade dubbelklubbarna är i dagsläget mer svåranalyserad. Klubbarna med både dam- och herrverksamhet saknar många gånger en struktur för hur de ska särredovisa ekonomiska resultat kopplat till enbart damverksamheten. Detta behöver utvecklas under kommande år.

461,0 MKR I EGET KAPITAL

Ex dubbelklubbar: +2,5 MKR

49% SOLIDITET

Ex dubbelklubbar: 8%

8 KLUBBAR HAR EGET POSITIVT KAPITAL

-37,8 SAMMANTAGET RESULTAT I MKR

2021: -26,1 MKR

185,6 MKR I TOTALA INTÄKTER

212,0 MKR I EGET KAPITAL

2021: 118,6 MKR

67,2 MKR I TOTALA INTÄKTER

70,0 MKR I TOTALA KOSTNADER

10 AV 14 KLUBBAR UPPVISAR UNDERSKOTT

2021: 4 av 14

A close-up profile shot of a young woman with blonde hair, wearing a dark blue soccer jersey with a yellow star on the chest. She is looking off-camera to the right with a focused expression. In the foreground, a hand holds a black microphone with a red and white logo and the word 'viaplay' written on it. The microphone is positioned near a white soccer ball with black patterns, which is also in the foreground. The background is a blurred stadium setting with blue and red lights.

STÄRKA DEN
KOMMERSIELLA
UTVECKLINGEN AV
DAMELITFOTBOLLEN

För oss inom EFD är den kommersiella utvecklingen en central del i att skapa en hållbar damelitfotboll. Det ger oss de förutsättningar vi behöver för att kunna ta större kliv inom många områden.

Det är fortfarande omkring 40 procent av våra spelare som får 100 procent av sin ersättning från fotbollen, vilket gör att ökade intäkter kan bidra till att fler spelare får förutsättningar att hålla på längre.

Det handlar också om att omkring 40 till 45 procent av våra medlemsföreningars intäkter kommer från samarbetet med näringslivet (sponsring), vilket gör kommersiella frågor till en central del för föreningarnas utveckling och överlevnad.

Det senaste året har damfotbollen varit på stark frammarsch där vi bland annat har sett en ökad transfermarknad och större TV-avtal, både i Sverige och internationellt. Intresset för att investera i damfotbollen har ökat på alla nivåer, inom såväl FIFA och UEFA som hos stora ligor och klubbar i Europa.

I UEFA:s senaste rapport, The Business

” I förlängningen handlar det kommersiella arbetet också om att vi kan bidra till att förändra de strukturer inom fotbollen och elitidrotten i stort, som många gånger premierar manligt idrottande.

case of Women's football 2022, skriver de att damfotbollens kommersiella tillväxtpotential kommande år är 686 miljoner euro, att jämföra med dagens 116 miljoner euro. Det handlar om en sexfaldig ökning.

Under 2022 uppgick spelarrättighetsförsäljning inom OBOS Damallsvenskan till omkring 5 841 000 kr där sju klubbar har rapporterat spelarrättighetsförsäljningar på över 350 000 kr. Tidigare år har dessa intäkter legat på under 1 500 000 kr årligen. Ökade spelarrättighetsförsäljningar ger helt nya kommersiella möjligheter för damelitfotbollen framöver.

I förlängningen handlar det kommersiella arbetet också om att vi kan bidra till att förändra de strukturer inom fotbollen

och elitidrotten i stort, som många gånger premierar manligt idrottande. Utifrån detta perspektiv ser vi också att det är av stor vikt att arbeta med de kommersiella frågorna kopplat till vår hållbarhetsstrategi. Det är viktigt med ökade intäkter både centralt och lokalt hos våra verksamheter men det handlar också om hur vi väljer att investera de resurser som kommer in i fotbollen.

Genom vår hållbarhetsstrategi hoppas vi kunna sätta fokus på viktiga investeringsområden för att inte bara uppnå sportsliga målsättningar, utan också säkerställa spelarnas välmående och kommande generationers möjligheter att få drömma om en framtid inom fotbollen.

DUBBEL- KLUBBARNÄ

De flesta av våra föreningar bedriver enbart dam- och flickverksamhet på elitnivå. De senaste åren har dock sammansättningen i klubbarna inom OBOS Damallsvenskan och Elitettan förändrats där allt fler fotbollsföreningar som har herrfotbollsverksamhet på elitnivå har tagit en större del av platserna i damernas högsta serier.

Under 2022 hade 8 av våra 28 medlemsklubbar både herr- och damlag i eliten, en siffra som kommer att öka under kommande år. De klubbar som har både dam- och

herrverksamhet på elitnivå väljer vi att kalla för dubbelklubbar.

Inför 2023 har också 85 procent av dessa klubbar ett damlag i högsta divisionerna i sitt land. Det är en snabb utveckling som har skett de senaste åren och vi står inför en delvis ny era inom fotbollen där i stort sett alla klubbar både i Sverige och globalt kommer att bestå av både dam- och herrlag.

Konsult- och revisionsbolaget Deloitte släpper årligen Football Money League där

de följer den finansiella utvecklingen inom de stora fotbollsklubbarna i Europa. De redovisar bland annat att alla av de 20 mest intäktsdrivande klubbarna i fotbollsvärlden har ett damlag.

Det är också en resa som ställer höga krav på jämställdhetsfrågan inom de av våra medlemsföreningar som har elitverksamhet för både dam och herr. Gemensamt ska vi verka för att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet och karriären.

DOMARNA - EN CENTRAL SPELARE

Under 2021 tog EFD över rättigheterna till Sveriges Elitdamdomare (SEDD), föreningen för domare i Elitettan och OBOS Damallsvenskan.

För oss är det en viktig del att vara med och skapa bättre förutsättningar för våra domare i ligorna, och bland annat höja damdomarnas arvoden då det är en viktig del i att få fler att välja domaryrket samt hålla på längre, och om de så önskar kunna göra det på heltid.

I Sverige finns 279 damdomare i dag, varav 35 av dessa ingår i Sveriges Elitdamdomare (SEDD).

Under 2022 fick domarna för första gången in en partner i DB Schenker. Tillsammans har vi ambitioner om att dels stärka nuvarande domares roll och förutsättningar men också att inspirera fler tjejer och kvinnor att vilja bli domare.

HANNA SVEBRING

Head of Marketing and Communications
Cluster Nordics DB Schenker

Under 2022 blev ni partner till domarna i OBOS Damallsvenskan och Elitettan. Vad var anledningen för er att tydligt stötta just domarna?

- Jag får erkänna att vi känner viss samhörighet med domarna. En perfekt paketleverans eller en perfekt dömd match får oftast inte stående ovationer. Vi tyckte att det var dags att uppmärksamma domarna och deras fantastiska insatser.

Vilka frågor är viktiga för er inom DB Schenker att arbeta kring inom hållbarhet?

- Hållbarhet är ett vitt begrepp och vi arbetar många olika delar. Stort fokus ligger givetvis på omställningen till fossilfria transporter - vårt globala mål är alla delar av verksamheten ska vara klimatneutrala till 2040. En annan viktig fråga är inkludering och likabehandling. Redan för

” Utöver att bidra till att lyfta domarna, hoppas vi att ännu fler personer som står för jämställdhet - kvinnor som män - får upp ögonen för oss och vårt arbete.

tio år sedan tog vi fram LIKA-spelet, ett brädspel med syftet att få medarbetare att öppet diskutera och reflektera över olika frågeställningar och fördomar.

Både transportbranschen och fotbollen är mansdominerade på olika sätt. På vilket sätt använder ni ert partnerskap med EFD för att bidra till jämställdhetsfrågan?

- Arbetet med att säkerställa en inkluderande och jämställd arbetsplats genomsvårar hela vår verksamhet. Stöttning och utbildning i fördomsfri rekrytering, lönekartläggning och internutbildningar med mera är viktiga verktyg i det dagliga arbetet. Men vi behöver också kommunicera vad vi står för. Här kommer vårt partnerskap med EFD och tydliga satsning på kvinnor in. Partnerskapet har redan bidragit till att sprida kunskap om elitdamomarnas gedigna utbildning och kompetens. Utöver att bidra till att lyfta domarna, hoppas vi att ännu fler personer som står för jämställdhet - kvinnor som män - får upp ögonen för oss och vårt arbete. Och att vi inspirerar andra. Forza domarna!

VÅR HÅLLBARHETS- STRATEGI

ELITFOOTBALL DAM

Under 2020 initierade vi ett hållbarhetsarbete med syfte att möjliggöra koordination och samordning av hållbarhetsarbetet på central nivå inom EFD samt bidra med verktyg och styrning ut mot de 28 klubbarna i OBOS Damallsvenskan och Elitettan.

Det görs många insatser inom hållbarhet i elitfotbollen, därför har det varit viktigt för oss att ta fram bra och tydliga underlag som ger oss en bild av vad vi bör prioritera och fokusera på.

En del av EFD:s vision är att arbeta för en damelitfotboll i världsklass, vilket översätts inom flera olika områden. Dels handlar det om att vi rent sportsligt ska kunna konkurrera i världstoppen. Det handlar också om hur vi agerar som samhällsaktör och hur vi verkar för en professionell utveckling för våra spelare och klubbar. Vi strävar efter att vara i världsklass även när det kommer till att skapa goda arbetsvillkor för våra spelare samt leva upp till goda värderingar. För att kunna leva upp till detta är hållbarhetsarbetet avgörande.

Vår initiala analys identifierade tio hållbarhetsaspekter (hållbarhetsområden), som samtliga är viktiga och har en naturlig koppling till damelitfotbollens verksamhet. I syfte att få ett så brett perspektiv som möjligt bjöd vi därefter in några av våra viktigaste intressentgrupper till en dialog kring deras tankar och åsikter om EFD:s hållbarhetsarbete. Totalt bemöttes 86

intressenter, antingen via web-enkäter eller intervjuer, där de bland annat fick ta ställning till vilka hållbarhetsfrågor som bör prioriteras, inställningen till EFDs nuvarande hållbarhetsarbete och vilka förväntningar de har på arbetet framgent. Genom att engagera de intressentgrupper som vi ansåg ha störst positiv eller negativ påverkan på vår organisation, fick vi viktiga insikter i hur vi bör prioritera vårt hållbarhetsarbete, både sett till hur EFD kan påverkas men också vilken påverkan vi har på våra intressenter och samhället i stort. De inkluderade intressentgrupperna var, förutom vår egen styrelse, klubbarna, partners, andra organisationer inom fotbollen, personal på EFD:s kontor samt spelarombud.

Vidare genomfördes även en påverkansanalys för att förstå EFDs positiva och/eller negativa påverkan av och på de aktuella aspekterna. Baserat på intressenternas prioriteringar och påverkansanalysen placerades de tio hållbarhetsaspekterna i en väsentlighetspyramid. Som ett sista led i processen förankrades resultatet med EFD:s ledning och styrelse.

De materiella hållbarhetsaspekterna i väsentlighetspyramiden utgör en grund till en hållbarhetsstrategi, med tydliga målsättningar och handlingsplaner inom respektive hållbarhetsområde. De fyra aspekterna överst i pyramiden har vi identifierat som de där vi har störst möjlighet att göra positiv skillnad och ta en ledande position. Dessa kallar vi våra fokusområden.

MATERIELLA ASPEKTER OCH DE GLOBALA MÅLEN

FN:s globala mål är ambitiösa och universella i den mån att alla världens länder, företag och samhällsaktörer behöver och kan bidra till målens uppfyllnad, oavsett verksamhetens storlek eller typ.

För oss är det en självklarhet att bidra så mycket vi kan till utvecklingen. I samband med väsentlighetsanalysen identifierade vi de globala mål med spe-

cifika delmål där vi ser att vi kan bidra särskilt, baserade på våra materiella hållbarhetsaspekter.

De globala mål som hamnar i fokus för oss på EFD är mål 3 (hälsa och välbefinnande), mål 5 (jämsällldhet), mål 8 (anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), mål 10 (minskad ojämlikhet) samt mål 16 (fredliga och inkluderande samhällen).

PROFESSIONELL,
JÄMSTÄLLD
OCH JÄMLIK
ELITVERKSAMHET

Möjliggöra för en professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet för damfotbollsspelare är ett av våra primära fokusområden. Området är både ett fundament och en del av visionen för vår verksamhet och därmed centralt i allt vi gör.

Vi ska verka för att sponsorer ska sponsra damfotboll lika mycket som herrfotbollen samt bidra till en jämnare fördelning av resurser mellan herr- och damverksamhet i de klubbar som har både och. Vi ska också verka för ökad representation av kvinnor på ledande positioner.

Likaså ska vi bidra till att förbättra spelarnas villkor och förutsättningar i sin vardag som fotbollsspelare. Vi inom EFD centralt arbetar kontinuerligt för att ta fram policys och verktyg ut mot medlemsföreningarna som kan bidra till en jämställd och jämlik utveckling av elitfotbollen. 2022 fortsatte arbetet med att ta fram vår nya strategi för perioden 2023-2027. Tre träffar med alla klubbar har hållits där vi tillsammans har arbetat för att staka ut vägen mot var Elitfotboll Dam ska vara 2027. Strategin beslutas om på årsmötet våren 2023.

Förhandlingarna kring ett nytt kollektivavtal för damelitfotbollen fortsatte under 2022. Det har uppstått vissa låsningar i förhandlingarna vilket gör att kollektivavtalet dröjer. När ett kollektivavtal kommer på plats är målsättningen att vi ska få in nya direktiv kring graviditet som ger våra spelare bättre skydd vid graviditet. Allt fler klubbar består idag av både herr- och damverksamheter, en utveckling som

går snabbt och som kommer att fortsätta under kommande år. I denna utveckling har vi inom EFD ett ansvar och stora möjligheter att bidra till att föreningarna också blir mer jämställda. Vi kan bland annat använda våra styrdokument för att säkerställa att jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet finns med i vår uppföljning av verksamheterna.

2020 var den genomsnittliga spelarsättningen i OBOS Damallsvenskan 19 452 kronor i månaden (2021: 18 530 kr)¹. Den genomsnittliga spelarlönekostnaden exklusive sociala avgifter uppgick 2022 till 5,14 miljoner kronor per klubb, en total ökning total ökning med 72 procent sedan 2018.

I dagsläget har cirka sju av våra medlemsklubbar en tydlig handlingsplan för hur de ska stötta spelare som blir gravida.

Under 2022 har vi fortsatt se över policier kring diskriminering och arbetsmiljö, där vi inom EFD centralt har tagit fram en struktur för hur policys innehållande viktiga frågor kan utformas. Vi har fortsatt vårt påverkansarbete för en mer jämställd lönesättning och resursfördelning inom elitfotbollen. Vi har påbörjat kartläggning över representation av kvinnor och män i valberedning, styrelser och andra viktiga positioner i klubbarna. Vi har även sett över avtalstid för spelare inom OBOS Damallsvenskan och Elitettan.

¹ Räknat per spelare vid tolv månaders anställning och antaget 22 spelare i en spelartrupp. Det är endast ett beräknat genomsnitt, baserat på klubbarnas uppgifter om den totala spelarsättningen.

VAD VI STRÄVAR MOT

- Vi ska verka för att styrelsesammansättningen är kompetensbaserad, jämställd och jämlik, med målet att vi ska ha uppnått RF:s mål för jämställd fördelning i styrelser (40/60 %).
- Vi har en övergripande ambition om att spelarlönerna ska nå en nivå så att alla våra spelare i OBOS Damallsvenskan och minst 50 % av våra spelare i Elitettan har möjlighet till 100 % av sin ersättning från fotbollen.
- Vi ser också att alla våra medlemsklubbar har tydliga policys på plats för att motverka diskriminering och främja jämställdhet på alla nivåer.
- Utöver detta följer vi UEFAs riktlinjer för Good governance för att säkerställa stabilitet över tid och alla våra klubbar har tydliga direktiv och handlingsplaner för graviditet och föräldraledighet.
- På fem års sikt strävar vi också efter att OBOS Damallsvenskan utgörs av klubbar som innehar en heltidsanställd klubbchef samt att Elitettan ska visa på en strategisk plan för att nå en ökad professionalisering och ha en tydlig verksamhetsplan.
- På längre sikt är vår ambition att majoriteten av våra klubbar har professionella verksamheter som är jämställda och jämlika och att alla klubbar har en dedikerad klubbchef, sportchef samt en organisation för marknad och försäljning.

” Inom fem år kommer 100 % av våra spelare kunna leva på sin fotboll.

Michael Sturehed
Klubbdirektör, IFK Norrköping

Under 2022 gick ni upp till OBOS Damallsvenskan med damlaget. Vad är den största skillnaden för er när det kommer till att spela i OBOS Damallsvenskan kontra Elitettan?

– Verksamheten som helhet har växt då det krävs mer resurser för två Allsvenska lag. Det har skett stora förändringar både innanför- och utanför linjerna inom verksamheten. Framst är det organisationen kring laget (ledarstaben) samt verksamheten kring matcher och evenemangen som har fått göra de största förändringarna.

Vad upplever ni är de stora fördelarna och utmaningarna med att bedriva elitsatsning på både dam- och herrfotboll under samma tak?

– Det är flera olika delar, dels den sportsliga med en gedigen grund för att bedriva elitfotboll, men även inom andra områden finns fördelar med att bedriva elitidrott på både herr- och damsidan. Exempelvis finns en professionell organisation kring medicinsk stab, kommunikation, evenemang med erfarenhet av större matcher och en försäljningsgrupp som stöttar båda lagen.

Om vi tittar fem år framåt, vad ser ni att damfotbollen befinner sig då och hur ser era ambitioner ut?

– Utvecklingen går mycket fort och det kommer att hända mycket inom damfotbollen framöver. Inom fem år kommer 100% av våra spelare kunna leva på sin fotboll och får vi som förening möjlighet att arbeta med utveckling så kommer fler tjejer ha chansen att spela fotboll upp i äldre åldrar.

ATT ÅTERGÅ TILL ELITFOTBOLL EFTER GRAVIDITET

” Den viktigaste styrfaktorn har varit spelarens mående och symptom, snarare än fasta tidsramar

SADESH BALASINGAM

Lagläkare
BK Häcken

Ni har haft spelare som har varit gravida och kommit tillbaka till fotbollen. Kan du kort berätta hur ni har arbetat med dessa spelare så att de får bra förutsättningar att komma tillbaka till fotbollen?

- Vi skapade en rutin i samband med första graviditeten vi hade i truppen, som utgår från en individanpassning av perioden före förlossning och tre steg efter förlossningen. Den viktigaste styrfaktorn har varit spelarens mående och symptom, snarare än fasta tidsramar.

Utifrån ett klubbperspektiv, vilka är de största utmaningarna med att få spelarna att komma tillbaka efter en graviditet?

- Eftersom återgången till spel är så individuell, där det kan skilja mycket i vilken tid det tar från en spelare till en annan,

ser vi att det kan finnas utmaningar i den bedömningen och dialogen mellan medicinskt team/fystränare och den sportsliga ledningen men även i planeringen när det gäller truppbygge för den sportsliga ledningen. Dock ser vi det som en framgångsfaktor i att vi lyckats så bra med våra spelare som kommit tillbaka, att vi lyckats hantera den utmaningen på ett bra sätt genom ett nära och gott samarbete mellan alla roller i klubben.

Generellt har det funnits ganska lite kunskap inom området elitidrott och graviditet. Bland annat har många utövarna haft svårt att veta hur mycket de ska våga träna under och efter en graviditet. Hur har ni gått tillväga för att samla den kunskap ni behöver?

- Litteraturgranskning av forskningsartiklar (som tyvärr handlar mest om individidrottare som till exempel löpare), kontakt med fysioterapeut med inriktning vård efter förlossning som konsult, samt kontakt med utländska forskargrupper inom området.

MÖJLIGGÖRA UTVECKLING FÖR TRÄNARE, SPELARE OCH FÖRENINGAR

Utifrån vårt uppdrag om att bidra till stark fotbollsutveckling samt vår strategi om att etablera en attraktiv spelarmiljö är utveckling av tränare, spelare och föreningar ett viktigt fokusområde.

Ett av våra målområden är att våra ligor och klubbarna erbjuder en professionell spelarmiljö och utveckling där fotbollsspelare kan nå sin fulla potential, där vi också ser till individen genom att arbeta kontinuerligt med individuella spelarutvecklingsplaner för alla våra spelare i akademilag och representationslag, både för för karriären inom och utanför fotbollen.

För att lyckas med våra mål och ambitioner inom detta område är det viktigt att vi arbetar för att öka resurser både inom EFD centralt och lokalt i föreningarna där vi med ökade resurser skapar möjligheter för våra medlemsklubbar att ta nästa kliv i fotbollsutvecklingen. Det är viktigt att vi gemensamt tittar på hur resurserna används för att på bästa sätt bidra till damelitfotbollens hållbara utveckling. EFD centralt utvecklar kontinuerligt stöd till klubbarna i form av utbildning, mallar och övriga styrdokument som ska möjliggöra att tränare, spelare och medlemsföreningar utvecklas sportsligt och inom olika hållbarhetsområden.

Vår certifiering av de elitförberedande

verksamheterna är ett styrningsverktyg vi kan använda för att följa upp föreningarnas arbete med att skapa attraktiva spelarmiljöer inom damelitfotbollen. Med certifieringen som hjälp genomlyser vi föreningarnas verksamheter och poängsätter dem utifrån olika kriterier. Det senaste året ser vi att svensk elitfotboll på damsidan tar ytterligare steg i rätt riktning. Vi ser dock att vi behöver skärpa vissa kriterier och frågeställningar inom certifieringen för att vi ytterligare ska nå våra mål. Därför har vi det senaste året arbetat för att utveckla vår certifieringsprocess. Vi ser också att vi behöver etablera fler centrala mätningar för att kartlägga antalet matcher som spelas inom våra klubbar för att på så sätt kunna uppnå SvFFs rekommendation om antalet spelade matcher. Under det senaste året har vi samarbetat med Photon Sports för att samla data gällande våra spelarnas fysiska status, vilket är ett första steg för att börja följa upp spelarnas fysiska utveckling där vi framöver kan benchmarka mot andra ligor i Europa.

Elitlicensen är ett annat styrningsverktyg som finns, genom SvFF, för att bidra till mer hållbara verksamheter. Licensen ska vara ett verktyg för att säkerställa en sund ekonomi i föreningen. SvFF utfärdar licens årsvis efter granskning av föregående års utfall inom olika aspekter där intäcks- och kostnadsstrukturen rapporteras.

VAD VI STRÄVAR MOT PÅ FEM ÅRS SIKT

- På längre sikt strävar vi mot att certifieringen är ett centralt hjälpmedel för klubbarna i arbetet med spelarutveckling samt utveckling av sin organisation. Certifieringen ska vara en ledsagare i det dagliga arbetet med akademiverksamheten och leda till ökad sportslig utbildningsnivå inom organisationen samt att antalet anställda kring elitverksamheten har ökat.
- Vi ser också att vi har dedikerad personal inom EFD centralt som kan stötta klubbarnas arbete med certifieringen. Vår målsättning är att majoriteten av EFDs klubbar är certifierade.
- När det gäller matchmiljön ser vi också att vi om några år har etablerat en central mätning för att kartlägga antalet matcher för att uppnå SvFFs rekommendation om antalet spelade matcher.
- På lång sikt vill vi uppmuntra till fler internationella matcher från F15 och uppåt. Med ett mätverktyg möjliggörs också samarbete samt jämförelser med utländska ligor.

” Vi ser att framtidens elitspelare ska ha en mycket större kapacitet till att spela högintensiva matcher, hantera mer mental press, ökat tekniken samt spelförståelsen för att kunna göra bra aktioner i snabbare tempo

KIRSTEN VAN DEN VEN
Elitfotbollsutvecklare
Elitfotboll Dam

Kan du kort beskriva vad rollen som fotbollsutvecklare inom Elitprojekt Dam innebär?

– Vi ska arbeta för att sammanställa den nya certifieringen för våra klubbar. Vi ska också fungera som kontakt och stöd till klubbar där vi ansvarar för ett antal klubbar var. Det handlar dels om att kontrollera uppfyllandegraden av certifieringen och i de fall det behövs även stötta i arbetet med att höja nivån på spelarutveckling i klubbarna. Vi ska också samlas in data och statistik för att kunna följa utvecklingen inom viktiga områden.

Hur ser du på arbetet med att utveckla EFD:s certifiering? Är det några frågor som ni lägger extra mycket fokus på?

– Det är ett roligt arbete för vi tror verkligen att en bra certifiering kan hjälpa svensk damfotboll att ta nästa steget. Förutsättningarna i alla klubbar är väldigt olika och det finns mycket utvecklingspotential. Vi vill gärna skapa en certifiering som kontrollerar men också verkligen hjälper klubbarna att utvecklas. Vi ser det

lite som en manual för klubbarna i sin utveckling. Det gäller att utveckla miljön för spelarna och att träningen går i linje med vad matchmiljön kommer att kräva av oss. I omvärldsanalyser ser man faktorer som är av stor betydelse för kvaliteten av en elitförberedande miljö, som tränarnas kompetens. Samtidigt ser vi också områden där utvecklingen går snabbt, till exempel den fysiska utvecklingen, så där kommer extra fokus att ligga framöver. Både inom certifieringen och inom de utbildningar vi kommer att erbjuda klubbarna.

Vad ser du som särskilt viktigt för klubbarna att arbeta med för att göra spelarna bättre rustade för framtiden?

– Kvalitén i den elitförberedande miljö beror på många faktorer, men att ha en tydlig verksamhetsplan som utförts av en stark kompetensbas är en viktig grund. Vi ska våga driva elit med mer fokus på individuell utveckling. Vi ser att framtidens elitspelare ska ha en mycket större kapacitet till att spela högintensiva matcher, hantera mer mental press, ökat tekniken samt spelförståelsen för att kunna göra bra aktioner i snabbare tempo. Klubbar behöver skapa miljöer där spelare utvecklas och förberedas för att spela i högre ålder och utveckling, till exempel genom mer tävling och träningar med högintensiva moment.

FRÄMJA FYSISK OCH PSYKISK HÄLSA

EFD ska arbeta aktivt för att alla våra medarbetare samt spelare ska ha möjlighet till en god fysisk och psykisk hälsa.

Arbetet för att främja god fysisk och psykisk hälsa är därför ett av våra viktigaste hållbarhetsområden.

En viktig del i vårt arbete för en hållbar elitfotboll handlar om att säkerställa trygga arbetsmiljöer, inte minst för våra fotbollsspelare. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential.

PSYSISK HÄLSA

De senaste åren har frågan om spelarnas psykiska hälsa kommit högre upp på agendan inom elitfotbollen. Vi ser mycket positivt på att frågan lyfts och att fler börjar arbeta aktivt för att främja psykisk hälsa bland våra spelare och medarbetare. Inom EFD centralt väljer vi att göra en uppdelning mellan att prata om psykisk hälsa utifrån prestation på planen (fotbollsspelaren) samt människan och välmåendet i livet i övrigt. Inom detta område ryms också frågor såsom dubbla karriärer och livet efter fotbollen.

Vårt arbete med denna fråga har precis börjat. Vi tittar på olika angreppssätt för att ta oss an frågan på bästa sätt samt

” **2022 genomfördes 15 av våra klubbar utbildningar inom psykisk hälsa med fokus på spelare och ledare. Omkring 13 av våra klubbar anger att de har en plan för arbetet med att stärka spelarnas och tränarnas psykisk hälsa framöver.**

vägleda våra klubbar i frågan framöver. Flera klubbar har valt att inleda ett arbete för att förebygga psykisk ohälsa. En del samverkar med lokala SISU och distriktsförbund för utbildning medan andra samverkar med övriga fristående organisationer för att öka kompetens och lyfta frågan.

FC Rosengård inledde under 2021 ett samarbete med organisationen Aldrig Ensam för att utbilda unga tjejer i frågor som rör psykisk hälsa. IF Brommapojkarna samt IFK Norrköping samarbetar med idrottspsykologer för att utbilda sina ledare och spelare och flera av föreningarna har mentala rådgivare som en del av sin verksamhet. Under 2022 kommer fler initiativ från klubbarna att tas.

Under 2022 genomfördes 15 av våra klubbar utbildningar inom psykisk hälsa med fokus på spelare och ledare. Omkring 13 av våra klubbar anger att de har en plan för arbetet med att stärka spelarnas och tränarnas psykisk hälsa framöver.

Vi fortsätter arbetet med att kartlägga möjligheter och kapaciteter inom området för psykisk och fysisk hälsa. Vi har haft som målsättning att vi ska kunna kartlägga rådande läge gällande psykisk hälsa hos våra spelare men i detta tittar vi fortfarande på samverkanspartners och angreppssätt för hur vi ska närma oss frågan.

Vi hoppas hitta en bra väg framåt inom detta område under 2023.

FYSISK HÄLSA

Under 2021 rapporterades 111 skador inom OBOS Damallsvenskan och Elitettan¹. De vanligaste skadetyperna som rapporterades var leddskador, överbelastningskador, korsbandsskador, övriga knäskador samt huvudskador. Att minimera samt förebygga skador är ett stort område för oss inom EFD. Alla klubbar inom EFD har tillgång till fysioterapeuter som bidrar till det förebyggande arbetet. Några föreningar arbetar med knäkontroll och individualiserade samt periodiserade träningsprogram för att hålla nere överbelastning. Ett par föreningar rapporterar också att de använder digitala självskattningsverktyg i det förebyggande arbetet.

Hur menstruationscykeln påverkar våra spelare i träning och match är en annan viktig fråga för oss. Kunskapen om hur spelarnas prestation påverkas av menstruationscykeln ökar hela tiden och i dagsläget arbetar fyra av våra 28 klubbar aktivt med att planera träning utifrån menstruationscykel. Omkring elva av 28 klubbar erbjuder gratis mensskydd till sina spelare. Vi inom EFD centralt följer forskning och utveckling för att se över hur vi kan stötta våra klubbar framöver.

Genom vårt samarbete med Photon Sports har vi utökat vårt arbete med spelarnas fysiska hälsa, där vi för första gången på ett samlat sätt har börjat samla data kring

spelarnas fysiska status. I arbetet med skademinimering har det inte skett några större centrala insatser inom EFD, däremot fortsätter vi att följa utvecklingen hos våra klubbar när det kommer till det förebyggande arbetet.

SAMARBETE MED PHOTON SPORTS

Sedan ett år tillbaka samarbetar vi med sportstechbolaget Photon Sports, vilket innebär att alla lag i OBOS Damallsvenskan har fått tillgång till unika 3D-kameror och sensorer för att enkelt mäta och analysera spelarnas fysiska kapacitet. Nu tar Elitfotboll Dam och Photon Sports nästa steg med ett tre år långt samarbete. Under året har spelarna på ett enkelt och regelbundet sätt kunnat mäta sin förmåga (til exempel snabbhet och explosivitet) för att kunna analysera resultatet och anpassa träningen bättre. Dessutom har det möjliggjort en unik pilotstudie med representanter från Göteborgs Universitet och Umeå Universitet.

Sammanlagt genomfördes under året över 8500 tester, en unikt hög siffra på liganivå. Vår förhoppning är att vi nu även kunna bredda användandet och inkludera utvecklingslagen i utvecklingsarbetet under säsongen. Intentionen är också att vi ska börja jobba med klubbarna i Elitettan.

¹⁾ Endast 13 klubbar har rapporterat in skador under 2022.

VAD VI STRÄVAR MOT PÅ FEM ÅRS SIKT

- På längre sikt ser vi att en majoritet av klubbarna arbetar mer medvetet kring hur menstruationscykeln påverkar träning och fysisk prestation. Vi ser också att alla klubbar inom EFD erbjuder gratis mensskydd till sina spelare och anställda. Alla ledare känner sig trygga i att hantera frågor kring psykisk hälsa och välmående, och ser det som en naturlig del i uppföljningen av sina spelare.
- Vi inom EFD, både centralt och ute i klubbarna, är en viktig del i att driva arbetet med forskning kring psykisk hälsa av damelitidrottare. EFD centralt anordnar utbildning samt screening inom psykisk hälsa.
- Vi ska också ha kartlagt kostrådgivningen i klubbarna för att på längre sikt kunna stötta klubbarna i frågor som rör kost och träning. Vår målsättning är att alla klubbar arbetar med kostrådgivare alternativt utbildar sina ledare i dessa frågor. Vi har kommit långt i arbetet med att samla data kring fysisk hälsa för att också på ett bättre sätt kunna benchmarka mot andra ligor i Europa, vilket vi hoppas ska kunna bidra till ökad konkurrenskraft.

” Vi vill båda försöka bidra till att skapa förutsättningar för barn och unga att må bra, tro på sina drömmar och sin framtid

JENNY DAMGAARD
Klubbdirektör, FC Rosengård

Ni inom FC Rosengård har det senaste året arbetat med fokus på psykisk hälsa, där bland annat utbildningar och workshops har genomförts. Varför är det viktigt för er att arbeta med psykisk hälsa?

- Psykisk ohälsa ökar i samhället och framför allt har den ökat kraftigt bland barn och unga. I FC Rosengård ser vi med allvar på detta och vill med hjälp av fysisk aktivitet och ett socialt sammanhang verka för att skapa en positiv förändring - både inom vår egna föreningen och inom idrotten i stort. Som en stor sportslig aktör känner föreningen ett ansvar att öppna upp för dialog och arbeta bort stigmat runt psykisk ohälsa. Utbildning och diskussion är nödvändigt för att skapa förändring, förståelse och trygghet. Därför lägger vi stort fokus på att utbilda, både internt och extern. Under 2022 inledde vi ett samarbete med Tim Bergling Foundation. Tillsammans arbetar vi förebyggande kring psykisk ohälsa i syfte att få fler unga att våga berätta hur de mår. Vi vill båda försöka bidra till att skapa förutsättningar för barn och unga att må bra, tro på sina drömmar och sin framtid. Vi har väldigt liknande värdegrunder även om vi använder fotbollen som vårt verktyg och Tim Bergling Foundation använder Tims musikarv som sitt.

Vad innebär psykisk hälsa för er inom FC Rosengård?

- Psykisk hälsa är en del av alla människors vardag och ett område som har stor inverkan på alla i och runt vår verksamhet. Målet med vårt arbete är att psykisk hälsa inte ska vara tungt och negativt laddat. Det ska vara en naturlig del av livet att prata om i både tuffa och glada stunder. Det är ett väldigt brett område där vi pratar om allt från att förstå och acceptera sina egna känslor till att hantera press kring prestation som elitspelare.

Vilka områden inom psykisk hälsa ser ni störst behov av att arbeta med framöver för att öka välbefinnandet hos spelare, ledare och personal i våra ligor?

- Alla delar är lika viktiga, men det vi framför allt vill jobba med är att skapa sammanhang där alla vågar prata om hur man mår och våga be om hjälp. Men då är det också viktigt att det finns någon som kan lyssna på dig samt vägleda. Vi är absolut inga proffs på psykisk hälsa, men vi vill lyfta frågorna, bland alla, så väl spelare, ledare och personal för att ge dem verktyg och övningar som de kan ta hjälp av och också vem som kan hjälpa dem vidare när det behövs. Vi har valt att fokusera hur vi skapar god psykisk hälsa, det förebyggande, i stället för att fokusera på psykisk ohälsa.

AKTIVT MOTVERKA KORRUPTION

EFD ska arbeta mot all typ av korruption, exempelvis matchfixning, mutor och jävsituationer.

När det gäller matchfixning, uppgjorda matcher eller manipulation av matchresultat ses det idag som ett av de absolut största hoten mot idrotten. Det är viktigt för oss inom EFD att vara med och säkerställa fotbollens integritet. Matchfixning har hittills inte varit ett stort problem inom damfotbollen men i takt med det ökade intresset för damfotboll ökar också risken för matchfixning.

I samarbetet med vår huvudpartner Svenska Spel genomför vi spelansvarsutbildningar för alla våra lag i OBOS Damallsvenskan och Elitettan där spelare och tränare får lära sig mer om vad matchfixning är och vilka som står bakom, allt för att ha kunskaper för kunna stå upp mot de krafter som kan komma att vilja påverka resultat inom fotbollen. Även EFD:s styrelse och kansli har genomgått Svenska Spels digitala utbildning kring matchfixning. Ingen av EFD:s föreningar har under 2021 rapporterat något fall av matchfixning.

Få av våra medlemsföreningar för dock statistik över korruption, ett område vi ska arbeta för att utveckla framöver. I syfte att motverka korruption även inom andra områden ser vi ökad transparens och uppföljning av klubbarnas verksamheter som en viktig del i att bidra inom detta område.

Vi har fortsatt arbeta med våra Integrity officers i alla våra klubbar. En integrity

” Spelare och förening har en skyldighet att utbilda sig i matchfixning, så att man förstår mekanismerna bakom detta och lär sig känna igen tecken på att något är fel.

officer är en person ute i våra verksamheter som har hög integritet och som åtnjuter stort förtroende bland alla i föreningen. Det kan t.ex. vara ordförande eller en enskild styrelseledamot, värdegrundsansvarig eller klubbchef. Våra integrity officers ansvarar för att alla spelare och ledare i föreningens A-lag (och på sikt även ungdomselitlag) får bra utbildning i matchfix-

ning innan säsongen startar. De har också löpande kontakter med SvFF och EFD i matchfixningsärenden samt fungerar som kontaktyta för SvFF och EFD avseende det förebyggande arbetet.

Spelare och förening har en skyldighet att utbilda sig i matchfixning, så att man förstår mekanismerna bakom detta och lär sig känna igen tecken på att något är fel. Under året har alla spelare och ledare i våra klubbar gått Svenska Spels utbildning kring spelansvar.

Under kommande år ska vi fortsätta arbetet med att kartlägga rådande kunskapsläge kring korruption inom damfotbollen samt uppmärksamma frågan och sprida medvetenhet.

Vi ska också bredda perspektivet kring korruption till att handla om mer än matchfixning då det finns andra viktiga frågor att arbeta mer kring inom fotbollen, exempelvis transparens vid rekrytering och vänskapsrelationer (jäv) samt mutor. En handlingsplan och policy kring korruption ska tas fram och vara vägvisande med möjlighet till lokal anpassning.

VAD VI STRÄVAR MOT PÅ FEM ÅRS SIKT

- En Code of conduct är framtagen för att agera som en vägledning i etiska frågor på central som lokal nivå.
- Rollen som Integrity officer ses som en väsentlig och prioriterad ansvarsroll inom våra klubbarna.
- Utbildningar inom matchfixning och spelansvar genomförs årligen, från ungdomslag till klubborganisation.
- Om fem år ser vi att det aktiva arbetet mot matchfixning och korruption är en fullt naturlig del av samtliga klubbar inom EFD.

FRÅGOR ATT UTVECKLA OCH BEVAKA

Schyssta affärer – främja hållbara leverantörer, partners och sponsorer

Vi värnar för schyssta affärer. Det innebär att vi ska ha en tydlig kravställan inom mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrup­tion gentemot leverantörer, sponsorer och partners.

Vi ska tillsammans arbeta aktivt för att upprätthålla och säkra mänskliga rättighe-

ter för alla, oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Vi är i processen att ta fram en code of conduct där vi tydliggör den förväntan vi har på oss själva och våra samarbetspartners.

Säkerställa säkra och trygga arenor och föreningsverksamhet

Vi ska arbeta för att våra besökare ska känna sig säkra och trygga vid EFD:s arrangemang. Miljön hos våra medlemsföreningar ska vara trygg och inkluderande.

I OBOS Damallsvenskan och Elitettan spelas varje år 300 matcher. Målet är att dessa matcher ska vara en positiv upplevelse för spelare, ledare och publik. Säkerhetsaspekterna är en viktig del i arrangemanget, där vi har tagit fram "Elitmanualen" som ett verktyg i föreningens arbete för att säkerställa säkra, trygga och professionella evenemang. Elitmanualens direktiv ska följas liksom Tävlingsbestämmelser (TB), Särskilda Tävlingsbestämmelser Dam (STB Dam) samt Arenakraven som är framtagna av Svenska Fotbolls­förbundet. Inom

ramen för vår ambition att säkerställa trygg föreningsverksamhet ser vi att EFD:s hållbarhetsarbete kan bidra med ökad medvetenhet, kunskap samt uppföljning av verksamheter. Detta hoppas vi ska bidra till tryggare verksamheter inom områden såsom inkludering och icke-diskriminering.

Efter att Covid-19 präglat oss under 2020 började samhället öppna upp alltmer under 2021. I början av säsongen fanns fortfarande publikrestriktionerna kvar men från och med juli öppnade det upp för idrottsevenemang utan begränsningar. Våra föreningar har under hela perioden gjort sitt bästa för att följa våra protokoll samt vidta åtgärder för att undvika smittspridning av Covid-19.

Stötta externa samhällsengagemang

EFD ska stötta externa samhällsengagemang som bidrar till positiv utveckling för samhället och som linjerar med EFD och medlemsföreningarnas kärnverksamhet.

Våra medlemsklubbar gör stora insatser för att påverka samhället positivt i sina lokalsamhällen. Klubbarna arrangerar många olika projekt och verksamheter med syftet att få framför allt fler tjejer att delta i såväl fysiska som sociala aktiviteter.

Fokus ligger ofta på att öka integration och sysselsättning. Det handlar bland annat om att nå ut till målgrupper som traditionellt har svårt att nå föreningslivet, exempelvis tjejer med utländsk bakgrund, eller att stötta delar av samhället såsom äldreomsorgen genom att spelare besöker äldreboenden för olika aktiviteter.

De flesta av våra föreningar bedriver denna typ av aktiviteter tillsammans med partners från näringslivet eller kommunerna.

Kontinuerligt minimera energi- användning, vattenanvändning och utsläpp av växthusgaser

EFD ska göra sitt yttersta för att minimera vår energi- och vattenanvändning samt utsläpp av växthusgaser. Det gör vi genom att exempelvis förespråka effektiv energianvändning på anläggningar och uppmuntra till ett mer miljövänligt resande.

SvFF:s energi- och miljöpolicy slår fast att svensk fotboll ska bidra till ett hållbart samhälle. Med fotbollens räckvidd och engagemang runt om i landet kan de miljöåtgärder fotbollen vidtar nå ut till många människor.

Av de EFD-föreningar som kan rapportera på sin energiförbrukning och sina utsläpp av resor framgår att en stor majoritet av värmen på arenorna och elförbrukningen klassas som förnybar. I dagsläget är det ytterst få av våra medlemsklubbar som äger sin egen arena, därför hänger det på hur kommunen arbetar inom området.

Alla klubbar har buss som sitt primära färdmedel där flyg används i de fall där avstånden kräver det. I de flesta fall då bussar används drivs de med miljöklassade drivmedel (Euro6).

INDELNING AV UTSLÄPP I GHG-PROTOKOLLETS OLIKA SCOPE

Scope 1	Scope 2	Scope 3
<p>Utsläpp från egna fordon och fastigheter</p> 	<p>Klubbarnas energibehov för belysning och uppvärmning</p> 	<p>Utsläpp från transporter som klubbarna själva inte äger, som flyg, tåg och hyrbilar</p>
<p>Direkta utsläpp från egna processer</p>	<p>Indirekta utsläpp från egna processer och köpt energi</p>	<p>Övriga indirekta utsläpp i värdekedjan</p>

Minimera miljöfarliga utsläpp

EFD ska arbeta för att miljöfarliga utsläpp inte sprids till naturen, exempelvis gummigranulat (mikroplaster) från konstgräsplaner.

Detta är en fråga som främst drivs av våra medlemsföreningar på lokal nivå tillsammans med respektive kommun eller hyresvärdar av arenor. EFD:s uppdrag inom detta område är framför allt att bidra med kunskap och ökad medvetenhet i frågan. Med rätt drift kan spridning av mikroplaster minskas och vi ser att det är ett område som kan utvecklas. Detta är dock ett arbete som pågår inom hela fotbollen, inte minst inom SvFF, och vi följer därför utvecklingen på området kontinuerligt.

Minska engångsartiklar

EFD ska minska användandet av engångsartiklar när det är möjligt och verka för att alla medlemsföreningar och arrangemang har en effektiv återvinning samt återanvändning av material och avfall. Få eller inga föreningar äger idag sina arenor utan hyr av kommunen. Därför blir samarbetet med kommunerna i dessa frågor väldigt viktigt.

EFD: PRIORITERADE OMRÅDEN

GLOBALA MÅL

GLOBALA DELMÅL

FOKUS	Möjliggöra för en professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet för damfotbollsspelare	 	5.1 Utrota diskriminering av kvinnor och flickor 5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering
	Möjliggöra för en professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet för damfotbollsspelare	 	5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering
	Främja fysisk och psykisk hälsa	 	3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla
	Aktivt motverka alla typer av korruption		16.5 Bekämpa korruption och mutor
FOKUS	Främja hållbara leverantörer, partners och sponsorer	 	8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla 17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap
	Säkerställa säkra och trygga arenor och föreningsverksamheter	 	8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering
	Stötta externa samhällsengagemang		17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap
HANTERA & BEVAKA	Kontinuerligt minimera energi-användning, vattenanvändning och utsläpp av växthusgaser	 	6.4 Effektivisera vattenanvändning och säker vattenförsörjning 7.2 Öka andelen förnybar energi i världen 7.3 Fördubbla ökningen av energieffektivitet
	Minimera miljöfarliga utsläpp till naturen	 	12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall 12.5 Minska mängden avfall markant 14.1 Minska föroreningarna i haven
	Minimera engångsartiklar och underlätta återvinning	 	8.4 Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion 12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall 12.5 Minska mängden avfall markant

